

XIV SEMINAR PRAVA

DELIKTI NASILJA
KRIVIČNO-PRAVNI I KRIMINOLOŠKI ASPEKT

PRIREDIO
Dobrivoje Radovanović

Budva,
26-29. jun 2002.

IZDAVAČ

Institut za kriminološka i sociološka istraživanja
BEOGRAD, Gračanička 18

IZDAVAČKI ODBOR

Prof. dr Ljubiša Lazarević
Prof. dr Stanko Bejatović
Prof. dr Dobrivoje Radovanović

UREDNIK

Prof. dr Dobrivoje Radovanović

ZA IZDAVAČA

Prof. dr Dobrivoje Radovanović

KOMPJUTERSKA OBRADA

Biljana Krsić

NASLOVNA STRANA

Mr Danka Radulović
Kuća M. Jovanović, crtež

ŠTAMPA

"Point" Zemun

TIRAŽ

700 primeraka

Generalni pokrovitelj Savetovanja
Vlada Republike Crne Gore

Organizaciju Savetovanja
i izdavanje publikacije pomogli:

Ministarstvo za nauku, tehnologiju i razvoj
Republike Srbije

» INTERSPEED « Beograd

» Montenegro promet « Budva

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

343.3/.4(082)

343.9(082)

SEMINAR prava (14 : 2002 : Budva)

Delikti nasilja : krivično-pravni i kriminološki
aspekt : XIV seminar prava.

(26-29. juni, Budva) / priredio Dobrivoje
Radovanović. – Beograd : Institut za
kriminološka i sociološka istraživanja,
2002 (Zemun : Point) . – 489 str. : 24 cm

Tiraž 1000. – Str. 9-10: Predgovor /
Dobrivoje Radovanović. – Bibliografija uz
pojedine radove. – Napomene i bibliografske
reference uz tekst.

ISBN 86-83287-05-X

I. Radovanović, Dobrivoje

a) Nasilje – Krivično delo – Zbornici b)

Kriminologija – Zbornici

COBISS-ID 99462412

Krivično zakonodavstvo mora početi od ideje da krivični zakoni mogu imati za legitiman cilj dobra vredna krivičnopravne zaštite i da preširoka zaštita države vodi negaciji individualne slobode.

Mora se uzeti da su određeni oblici manifestovanja sile, ako se ovaj pojam posmatra u njegovom najširem značenju, kao što su prava na građansku neposlušnost, otpor i pobunu, stvar dostignutih sloboda i prava čoveka, te bi krivično delo sa neodređenim pojmom sile bilo negacija ovih prava. Posebno mogu biti sporna krivična dela protiv ustavnog uređenja države, jer bi se krivičnim pravom štitila promenljiva vrednost, koja mora biti podređena pravu na slobodu.

Pojam sile u biću krivičnih dela protiv opstanka i bezbednosti države mora se objektivno odrediti vezivanjem za radnju izvršenja i posledicu dela. O krivičnom delu treba da govori realna promena u spoljnom svetu, a ne crte ličnosti, idejna, politička i druga uverenja učinioca.

TRAJANJE KRIVIČNOG POSTUPKA I NJEGOV UTICAJ NA PREVENCIJU KRIMINALITETA

Prof. dr Stanko Bejatović

I TRAJANJE KRIVIČNOG POSTUPKA KAO KVANTITATIVNA KOMPONENTA NJEGOVE EFIKASNOSTI I NJEGOV UTICAJ NA PREVENCIJU KRIMINALITETA

Problematika trajanja krivičnog postupka kao kvantitativna komponenta njegove efikasnosti, a samim tim i problematika efikasnosti krivičnog postupka uopšte predmet je, već dugi niz godina, intenzivne rasprave ne samo u krugovima stručne javnosti već i mnogo šire.¹ Ovakav pristup ovoj problematici svoju osnovu nalazi prevashodno u dve stvari. Prvo, samo je efikasan krivični postupak instrumenat uspešne borbe protiv kriminaliteta i kao takav on u celosti odgovara ciljevima i specijalne i generalne prevencije. Nasuprot njemu, sporost i neefikasnost u postupanju u krivičnim stvarima ohrabruje potencijalne izvršioce krivičnih dela. Samo saznanje da će vreme "učiniti svoje" kod određenog broja, posebno nedovoljno formiranih ličnosti, može da bude odlučujuće na putu njihove kriminalne delatnosti. Uz ovo, spor, a time i neefikasan krivični postupak izaziva, sasvim opravdano, i nezadovoljstvo javnosti čime ova problematika postaje još aktuelnija. Drugo, zakonit krivični postupak ne znači samo takav postupak koji "osigurava da niko nevin ne bude osuđen, a da se krivcu izrekne krivična sankcija pod uslovima koje predviđa krivični zakon i na osnovu zakonom sprovedenih postupaka" (član 1. stav 1. ZKP)², nego i takav postupak koji to omogućava u najkraćem mogućem roku. Zahtev da okrivljenom mora biti suđeno u najkraćem mogućem roku potiče još iz vremena prosvetitelja,³ a kasnije je preuzet u savremeno pravo i svrstan u jedno od osnovnih prava građana, a što svoju

¹ Vidi: dr Stanko Bejatović, Efikasnost krivičnog postupka i njen uticaj na prevenciju privrednog kriminaliteta, *Privredni kriminalitet i korupcija*, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd, 2001, str. 39-54.

² Pod ZKP podrazumeva se Zakonik o krivičnom postupku SR Jugoslavije ("Službeni list SRJ", br. 70, 2001.)

³ Viđeti: Cesare Beccaria, O zločinima i kaznama, 1764. godine.

